

rum durabilis characterem quendam indelebilem inuita imprimet menti? Fin-
ge hominem, qui alteri ex solis rationibus obedientiam debet, eiusdem mox
viribus adigi; et tamen in eo animo perseverare, ut non ultra obedire velit,
quam cogatur; non adparet, cur ideo quia semel coactus est, perpetuo subiicia-
tur. Velut si ager Christianus a medico turca capiatur, adeone iam praeceptis
salutaribus, diu ante cognitis, sed nunc necessitate armatis, obstringetur, ut
etiam data aufugiendi occasione magis exinde ad temperantiam obligetur,
quam ante captiuitatem? alterutrum ergo dicendum est, vel rationes ante vim
obligare, vel nec obligare vi cessante. Hæc satis ostendunt, deesse auctori
principia certa, quibus veras iuris rationes constituat, quoniam principia pro
arbitrio ipse effinxit, quæ sibi sufficere non possunt. Ceterum fundamenta et
communia omni iuri (etiam quod ex æquo et bono tantum descendit) et pro-
pria stricto (quod etiam superiorem constituit) alias indicata sunt. Et ut
dicta paucis recolligamus, in vniuersum dicendum est: finem iuris natu-
ralis esse bonum seruantium; obiectum, quidquid aliorum interest, et in
nostra est potestate; causam denique efficientem in nobis esse rationis
æterna lumen diuinitus in mentibus accensum. Hæc tam plana et simplicia,
credo, viris quibusdam acutis nimis obuia visa esse, atque inde paradoxotera
quedam excogitata, quæ nouitatis specie blandirentur, quod neque prio-
rum fecunditas neque horum imperfectio satis perspiceretur. Hæc ad TE, VIR
SVMME, perscribenda putavi, ut adpareat, opus Pufendorfianum, etsi minime
adspernandum, in ipsis tamen principiis multiplici emendatione indigere. Ce-
terum ad particularia nunc descendere non vacat. Vale.

Nos sicut in adnotatis his, sapientiæ magnæque doctrinæ ple-
nissimis, adquiescimus, et profundum auctoris, summi viri, iu-
diciū admiramur, utque plura huius generis suo tempore prodeant,
litterarum bono, optamus: ita Pufendorffii de officio hominis et ci-
uis librum, summam operis maioris neruose continentem, quem ante
triennium litterariis excussimus disquisitionibus, nunc iterum dispu-
tationibus duodecim academicis, quod bene vertat prospereque, de-
inceps publice habendis, submittemus. Operam hac in re suam
obtulit, doctrina et indole præclarus IO. CHRISTOPH. LEON-
HARD, Gera-Variscus, sacrarum litterarum, et humanioris doctri-
næ cultor sedulus, defensoris in litterariis his certaminibus perpetui
officio, me spectatore ac arbitro, functurus. Impense gaudeo, num-
quam deesse apud nos erectiores animas, quæ iuxta sincerum, sine super-
stitione et insaniis, sine imaginaria sanctitate, pietatis studium,
ad veræ solidæque eruditionis gloriam impigre contendunt, iisque in-
incla-